

N:o 82.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 maj 1888.

— — — — Andra Kammaren den 12 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående skydd åt statens postverk mot intrång i afseende å befordran af slutna bref samt af brefkort.

(Första Kammarens tillfälliga utskotts n:o 3 utlåtande n:o 15.)

(Andra Kammarens tillfälliga utskotts n:o 4 utlåtande n:o 31.)

Till Konungen.

Hos Riksdagen hafva särskilda förslag blifvit väckta derom, att framställning måtte hos Eders Kongl. Maj:t göras om vidtagande af åtgärder i syfte att bereda statens postverk skydd mot intrång af enskilde i dess verksamhet. Såsom skäl för en dylik framställning har, bland annat, blifvit anfördt: att postverkets regale icke omfattade befordrande af så kallad lokalpost, hvadan hinder af gällande lagbud icke mötte för befordrande af dylik post genom enskilde, på sätt för närvarande egde rum i Stockholm; att då postverket redan i Stockholm och åtskilliga andra städer föranstaltat om lokal postbefordran, hvilken otvifvelaktigt erbjöde den största möjliga säkerhet för korrespondenterna, samt fördelen af konkurrens icke i förevarande fall kunde tillmätas någon betydighet i jemförelse med de förvexlingar och misstag, hvilka kunde uppkomma genom olikheten af brefmärken, breflådor m. m., hvartill komme att den enskilda verksamheten uppenbarligen måste leda till minskning i statens inkomst af lokalposten, öfvervägande skäl syntes förefinnas därför, att förbud meddelades enskild person att utöfva ifrågavarande postbefordran,

hvilket förbud dock icke borde beröra stadsbudsinnrättningen, sådan denna hittills bedrifvits; att ett bolag vore under bildning med ändamål att i Göteborgs stad befordra post, hvarförutom i samma stad öppnats en anstalt, som enligt offentlig annons vore afsedd för befordran bland annat af bref och korsbandsförsändelser; att det i Norge, jemlikt lag för postverket af den 3 maj 1871, vore förbjudet att underhålla någon post- eller expressinnrättning i syfte att utan postverkets mellankomst verkställa regelbunden befordran vare sig af bref mellan olika orter eller af lokalbref å orter, der lokalpost blifvit för postverkets räkning inrättad; samt att det utan tvifvel vore af vigt, att äfven hos oss den befogenhet, som tillkomme postverket, finge uttryck i tydliga lagbestämmelser.

Efter gjord framställning af det utskott inom Riksdagens Andra Kammare, till hvars behandling förevarande fråga öfverlemnats, har Eders Kongl. Maj:t anbefalt generalpoststyrelsen att till utskottet afgifva de upplysningar rörande omfattningen af postverkets regale, som kunde lemnas på grund af den utredning i ännu, hvilken inom styrelsen förhades; och har generalpoststyrelsen i följd häraf i skrifvelse den 16 sistlidne april meddelat den utredning uti ifrågavarande hänseende, som ditintills åstadkommits. Deraf inhemtas, bland annat, att ett redan år 1660 gjordt försök till inrättande af enskild postgång enligt rikets råds protokoll af den 20 september samma år förbjudits. Postväsendet var således redan tidigt, såsom det i den af kanslikollegium den 21 juni 1686 utfärdade postmästareinstruktion heter, räknadt bland öfverhetens regalrättigheter. Att statens höghetsrätt öfver postväsendet äfven sedermera upprätthölls, framgår deraf, att till förekommande af minskning i postverkets portoinkomster förbud tid efter annan utfärdades för enskilde att med förbigående af postverket befordra bref från en ort till en annan, och i en senare tid hafva bland annat genom kongl. kungörelserna den 26 oktober 1860 och den 4 januari 1878 meddelats stadganden, innefattande förbud för person, som åtföljer jernbantåg, ångfartyg eller diligens och ej är att hänföra till passagerare, att annorledes än i särskildt medgifna fall och i författningsenlig ordning till befordran från en till annan ort mottaga bref.

Hvad särskildt lokalpostföringen angår, så finnes visserligen densamma icke i här antydda författningar uttryckligen omnämnd. Efter hvad hos Riksdagen blifvit meddeladt, har detta förhållande jemväl föranledt dertill, att i Göteborg, hvarest, på sätt förut är nämnt, en enskild anstalt för befordrande inom staden af bref och korsbandsförsändelser blifvit öppnad, poliskammaren, hos hvilken förhållandet blifvit anmaldt, efter vederbörandes hörande, förklarar, hvad i ärendet före-

kommit icke vara af beskaffenhet, att poliskammaren dermed kunde taga vidare befattning.

Det ligger dock i sakens natur, att, der postverket å någon ort öfvertagit lokalpostföringen, densamma bör komma i åtnjutande af enahanda skydd mot intrång af enskilde, som är eller bör vara beredt postföring från en ort till en annan, och sådant desto hellre som det visat sig, att det i Stockholm bildade aktiebolag för befordrande af lokalpost åtminstone för närvarande endast ombesörjer befordran af försändelser inom de mera centrala delarne af staden, men helt och hållet öfverlåter åt postverket den mindre lönande postbefordringen till och ifrån stadens aflägsnare delar. En sådan anordning måste, om densamma ock må vara för bolaget fördelaktig, bereda lätt insedda olägenheter så väl för allmänheten som för postverket.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen, som anser det vara af vigt, att stadgandena om statens höghetsrätt öfver postväsendet omarbetas och utsträckas äfven till den lokala postbefordringen, anhålla, att Eders Kongl. Maj:t måtte, så snart ske kan, vidtaga de åtgärder, som kunna finnas erforderliga för att staten må ega att, utan intrång från annat håll, genom sitt postverk mot afgift verkställa all regelbunden befordran af förseglade eller eljest tillslutna bref samt af brefkort så väl emellan in- och utrikes samt emellan inrikes orter som ock å de särskilda inrikes orter, der statens postverk har anordnat lokalbrefbefordran.

Stockholm den 12 maj 1888.

Med undersätlig vörndnad: